

Finansdepartementet
Avdelningen för offentlig förvaltning
Enheten för offentlig upphandling
Att: Matilda Hårdänge

Remiss:

Nya spelansvarsåtgärder med anledning av spridningen av sjukdomen covid-19
Diarienummer: Fi2021/04095

Endast per e-post till fi.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till matilda.hardange@regeringskansliet.se

Stockholm 13 januari 2022

Synpunkter från LeoVegas på promemorian Nya spelansvarsåtgärder med anledning av spridningen av sjukdomen covid-19

Med anledning av promemorian Nya spelansvarsåtgärder med anledning av spridningen av sjukdomen covid-19 ("Promemorian"), framför härmed LeoVegas AB (publ) (nedan "LeoVegas" eller "vi"), moderbolag inom koncernen LeoVegas Mobile Gaming Group, våra synpunkter i egenskap av remissinstans.

För vidare kommunikation i rubricerat ärende är Finansdepartementet välkomna att kontakta någon av undertecknad.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis avstyrker LeoVegas regeringens förslag vad gäller införandet av nya spelansvarsåtgärder. Detta mot bakgrund av den betydande risk vi ser med att svenska spelare i än större utsträckning vänder sig i mot den olicensierade spelmarknaden som helt står utanför kontroll från svenska myndigheter och där konsumentskyddet således är obefintligt. Mycket talar för att regeringens förslag, tänkt att skydda spelarna, kommer att få motsatt effekt och stjälpa spelarskyddet istället för att hjälpa det.

Behovet av nya spelansvarsåtgärder

LeoVegas har tidigare framfört oro över vilka effekter tillfälliga åtgärder av i Promemorian föreslagen karaktär har på den svenska spelmarknaden.¹ LeoVegas kan nu konstatera att vår

---

¹ Vänligen se LeoVegas remissvar med diarienummer Fi2020/01934/OU från den 8 maj 2020, remissvar med diarienummer Fi2020/02404/OU från den 5 juni 2020, remissvar med diarienummer Fi2020/04385 från den 23 november 2020 och remissvar med diarienummer Fi2021/01546 från april 2021.

oro realiserats och bekräftas. Det är uppenbart att den absoluta majoriteten av problemspelare som söker hjälp idag spelar hos olicensierade aktörer. Av statistik från organisationen Spelfriheten kan utläsas att nio av tio av de som söker hjälp hos dem har stängt av sig för spel på den licensierade marknaden, men fortsatt sitt spelande hos de olicensierade bolagen.²

Ovan statistik är en stark indikation på att fler personer med spelproblem vänder sig mot den olicensierade marknaden där spelarskydd saknas. Olicensierade aktörer erbjuder inget konsumentskydd, arbetar inte för att motverka penningtvätt, erbjuder en högre grad av anonymitet och kan erbjuda spelare ett långt mer attraktivt erbjudande än licensierade aktörer sett till bonusar, vinståterbetalning etc. Det är LeoVegas uppfattning att de som vänder till den olicensierade marknaden är de spelare vilka har det i särklass största behovet av ett svenskt konsumentskydd.

Nya restriktioner innebär att den licensierade spelmarknaden begränsas vilket resulterar i att fler vänder sig till den olicensierade marknaden och regeringens föreslagna åtgärder riskerar följaktligen att sätta det lovvärda konsumentskyddet helt ur spel och få motsatt effekt än vad regeringen önskat och tänkt sig. För att uppnå de beslutade målen med 2019 års omreglering av spelmarknaden måste staten använda de verktyg de givits för att stänga ute olicensierade aktörer från marknaden. Först efter det skapas förutsättningarna för att vidare utreda huruvida det finns ett behov för striktare lagstiftning inom specifika områden.

Det är knappast någon nyhet vad följdteffekttema blir i förbudstider - illegal verksamhet växer. Samtliga förslag från regeringens sida, tänkta att stärka konsumentskyddet, kommer driva spelare mot den svarta marknaden och vi får en omvänd effekt. Det borde vara i tider som dessa, när smittspridningen ökar, som regeringen istället borde vilja att spelare ska omfattas av det skydd som den svenska spelregleringen faktiskt ger hos licensierade operatörer och således vidta åtgärder som stärker spelandet hos dessa istället för tvärtom.

Förordningen (2020:495) om tillfälliga spelansvarsåtgärder med anledning av spridningen av sjukdomen covid-19 trädde i kraft den 2 juli 2020 och upphörde nästan ett och ett halvt år senare, den 14 november 2021. Förordningen grundade sig bland annat på antagandet att ett minskat utbud av vadhållningsobjekt samt landbaserat spel skulle leda till att fler sökte sig till onlinekasino. I Promemorian framgår att Folkhälsomyndigheten konstaterat att omsättningen varit oförändrad under pandemin, men att spelandet inom olika spelformer ändrats. Det framgår vidare att andelen av befolkningen som spelar minskat och att andelen med spelproblem är oförändrad, eller möjligen något högre.

Landbaserat spel finns idag att tillgå. Statligt äga Casino Cosmopol har öppet varje dag. Vidare spelas matcher och det hålls sportevenemang. Vadhållningsobjekt erbjuds alltså på nivåer motsvarande som före pandemin. Det är följaktligen uppenbart att de argument som regeringen tidigare framfört till varför spelansvarsåtgärder är nödvändiga, inte längre har någon bäring. Vad sedan gäller problemspelande vet vi att, vilket ovan konstaterats, att de absolut flesta med spelproblem spelar utanför den svenska licensmarknaden. Sammantaget ifrågasätter LeoVegas

---

² Se Samlingsrapport över antalet som sökt hjälp för sitt spelberoende under 2021, <https://www.mynewsdesk.com/se/spelfriheten-ab/pressreleases/samlingsrapport-oever-antalet-som-soekt-hjaelp-foer-sitt-spelberoende-under-2021-3153744>.

starkt regeringens påstående om att det återigen finns ett behov av restriktioner på den licensierade spelmarknaden givet den fakta som nu finns tillgänglig - vad får regeringen att anse att spelansvarsåtgärder är lämpliga givet att problemspelarna vänder sig till en marknad som står helt utanför konsumentskydd och det dessutom nu finns ett fullständigt utbud att tillgå vad gäller olika spelformer? Kan vi istället behålla de spelare som visar på riskfyllt spelande inom licenssystemet har vi också en möjlighet att hjälpa dem mot bakgrund av den lagstadgade omsorgsplikt som finns på den svenska marknaden för licensierade aktörer.

Sammanfattningsvis pekar allt på att den spelargrupp som regeringen har för avsikt att värna inte kommer att träffas av de skyddsåtgärder som föreslås då denna grupp står utanför den licensierade spelmarknaden. Regeringens förslag i Promemorian är följaktligen missriktade och oproportionerliga och LeoVegas uppmanar regeringen att inte implementera den föreslagna förordningen och istället rikta sina insatser dit de gör nytta. Den föreslagna förordningen innebär knappast en stärkning av spelarskyddet, snarare tvärtom.

Inför implementeringen av de förra spelansvarsåtgärderna tittade regeringen mycket på andra länder och hur de hanterade licensierat spel under coronapandemin. LeoVegas noterar avsaknaden av hänvisningar till utländska regeringar och myndigheters agerande i Promemorian. Vi tolkar detta som att regeringen inte kan dra några paralleller till andra länders spelmarknader. Även vi noterar att andra länder inte tycks införa några ytterligare begränsningar på grund av den ökande smittspridningen. Detta är ytterligare ett argument till varför regeringens förslag i Promemorian är överspelade och oproportionerliga.

Särskilt om insättningsgränser

LeoVegas ifrågasätter det aktuella belopp regeringen föreslår som insättningsgräns och varför det skiljer sig från de tidigare tillfälliga spelansvarsåtgärderna där beloppet uppgick till 5 000 kr per vecka. I Promemorian konstateras att få spelare kommit upp i maxgränsen under perioden då den tidigare tillfälliga förordningen var giltig. Om den tidigare beloppsgränsen således inte var problematiskt, är det mycket märkligt att vid en ny förordningen ändra den eftersom det orsakar merarbete och förvirring hos både spelare och spelbolag. Rimligtvis borde det vid en ny förordning, om en sådan skulle införas, vara samma belopp som tidigare.

Det regeringen försöker åstadkomma, för det fall ytterligare tillfälliga begränsningar över huvud taget skulle införas, skulle bättre kunna uppnås med exempelvis en förlustbegränsning motsvarande den för värdeautomater. En sådan lösning, att lika typer av begränsningar gäller för olika typer av spel, skulle vara mer balanserad från ett konkurrensperspektiv. Mot bakgrund av konkurrensneutraliteten är det även viktigt att nya, motsvarande regler till de av regeringen föreslagna för det fall de antas, också införs på de statligt ägda landbaserade kasinona vilka nu håller öppet. Att värna om konsumenterna kan inte begränsas till onlinekasinon. Enligt LeoVegas är besökare på fysiska kasinon minst lika skyddsvärda.

Särskilt om begränsning av inloggningstiden

Vad gäller tidsgräns för inloggning har licensierade aktörer redan idag lagstiftning att förhålla sig till. Alla spelare som spelar på licensierade onlinekasinon har möjlighet att sätta gränser för inloggningstid. Den tiden gäller för samtliga spelkonton en spelare har hos en och samma

licenshavare. I regeringens förslag träffas bara onlinekasinon (och värdeautomater) men inte annat typ av spel, varken online eller fysiskt. Att införa speciallagstiftning på ett specifikt och utvalt område utan att första kunna påvisa effekterna av just denna spelforms skadlighet, blir en snedvridning av marknaden och snarare ett svepskäl för att ytterligare tillgripa åtgärder vilka drabbar privata aktörer i större utsträckning av statsägda. Konsumentskyddet borde vara eftersträvansvärt på hela spelområdet och inte bara utvalda delar. Har man nu öppnat upp för en konkurrensutsatt spelmarknad måste villkoren vara desamma för alla aktörer.

Särskilt om bonusbegränsningar

Genom att återigen införa en bonusbegränsning menar regeringen att spelare skyddas från ett ohälsosamt och problematiskt spelande. Det regeringen dock tycks ha missat är att utländska aktörer vilka inte har licens på den svenska marknaden, fortsatt kommer erbjuda spelare attraktiva bonusar. Olicensierade onlinekasinon överträffar ofta licensierade vad gäller attraktiva bonusupplägg, vilket är den absolut viktigaste faktorn för marknadsföring och förvärv av nya spelare.

Att begränsa bonuserbudandet för licensierade aktörer spelar den olicensierade delen av marknaden rakt i händerna. Som ovan konstaterats är det de spelare med ett ohälsosamt förhållningssätt till spel som primärt vänder sig till de olicensierade spelbolagen, det vill säga de spelare som regeringen hävdar att de vill skydda. Återigen tänker regeringen i kontraproduktiva banor och föreslår åtgärder vilka minskar spelarskyddet istället för att stärka det.

Särskilt om konsekvenserna

I Promemorian konstaterar regeringen själva att de föreslagna åtgärderna syftar till att begränsa spelet på den licensierade marknaden men att dessa effekter inte kommer att få några långsiktiga eller större konsekvenser för den svenska spelmarknaden. LeoVegas ifrågasätter starkt detta påstående. Ändras erbjudandet och tillgängligheten till något för konsumenterna mindre attraktivt, kommer konsumenterna istället i än högre utsträckning gå utanför licenssystemet. Väl där kommer de vara mycket svåra att vinna tillbaka. De restriktioner som föreslås av regeringen kopplade till onlinekasino ökar denna risk avsevärt och det eftersträvade konsumentskyddet riskerar därmed gå förlorat. LeoVegas anser det vara högst problematiskt att spelare faller utanför det svenska konsumentskyddet och menar på att det får konsekvenser för den svenska spelmarknaden liksom för spelarna själva, deras anhöriga och andra samhällsinstitutioner.

Avslutande kommentarer

LeoVegas har ovan redogjort för varför vi anser att de av regeringen föreslagna åtgärderna inte skulle vara verkningsfulla och få önskad effekt. Det är avgörande att förändringar i den befintliga spelregleringen baseras på fakta och noggranna konsekvensanalyser för att få tilltänkt effekt och genomslagskraft.

De åtgärder som föreslås har obestriddligen en påtaglig effekt på de licensierade aktörer vilka erbjuder onlinekasino och som verkar på den svenska spelmarknaden, liksom de svenska

konsumenterna. Sammanfattningsvis kan konstateras att grunderna på vilka regeringen baserar sin Promemoria är tveksamma och återspeglar knappast den verklighet vi befinner oss i. Att mot denna bakgrund ta ett beslut med så omfattande konsekvenser för både konsumenter, licensierade spelbolag och myndigheter, måste starkt ifrågasättas och vi uppmanar regeringen att inte implementera ovan nämnda restriktioner.

Vid frågor eller kommentarer ombeds Finansdepartementet kontakta någon av undertecknad.

Amanda Strehlenert Dahlbeck
amanda.strehlenert@leovegasgroup.com

Terese Thagaard
Terese.thagaard@leovegas.com